

RECHT *in de praktijk*

Gezamenlijk ouderlijk gezag

Tijdens het huwelijk oefenen beide ouders het ouderlijke gezag uit over de kinderen. Indien de ouders scheiden, dan dient ingevolge onze wetgeving één ouder met het ouderlijk gezag over de kinderen te worden belast, tenzij beide ouders gezamenlijk verzoeken om na de echtscheiding het gezamenlijk ouderlijk gezag in stand te houden (het zogenaamde eensluidend verzoek). In beginsel heeft dit als gevolg dat indien beide ouders het er niet over eens zijn om het gezamenlijke ouderlijk gezag over de kinderen te handhaven, de rechter moet beslissen welke ouder na de echtscheiding met het ouderlijke gezag zal worden belast. In Nederland is het andersom: de hoofdregel is dat na de echtscheiding het gezamenlijk ouderlijke gezag wordt behouden. Hiermee wordt beoogd dat de verantwoordelijkheid die de ouders tijdens het huwelijk gezamenlijk ten aanzien van de kinderen hadden, na het huwelijk in beginsel blijft voortbestaan.

Op de Antillen lijkt door een recente uitspraak van de Hoge Raad het tij te keren. De zaak is als volgt. In 2006 heeft het Gerecht in Eerste Aanleg alhier (GEA) bepaald dat de moeder met het ouderlijk gezag over hun kind dient te worden belast. Dit ondanks het verzoek van de vader om gezamenlijk met het ouderlijke gezag over hun kind te worden belast. De vader heeft tegen deze beschikking hoger beroep bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba (GHvJ) ingesteld. De vader heeft in hoger beroep primair verzocht dat hij alleen met het ouderlijke gezag over het kind zal worden belast en subsidiair om het gezamenlijk ouderlijke gezag in stand te laten en het hoofdverblijf van het kind bij hem te bepalen. Het GHvJ heeft echter de beschikking van het GEA bevestigd stellende dat (i) de Nederlands Antilliaanse wet voor gezamenlijk ouderlijk gezag een eensluidend verzoek als vereiste stelt, (ii) het GHvJ reeds eerder heeft geoordeeld dat deze eis niet strijdig is met enige verdragsbepaling, en (iii) dat de moeder geen gezamenlijk ouderlijk gezag wenst zodat het daartoe strekkende verzoek van de vader niet kan worden ingewilligd.

De vader is hierover bij de Hoge Raad in cassatie gegaan. De Hoge Raad heeft onlangs overwogen dat het aan artikel 8, lid 1 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) ontleende recht van de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder op “the exercise of parental rights” zich verzet tegen (i) de bepaling dat het gezamenlijk ouderlijk gezag slechts door beide ouders kan worden verzocht en (ii) de daaraan ten grondslag liggende regel van materieel recht dat gezamenlijk ouderlijk gezag slechts kan worden toegekend indien beide ouders daarmee instemmen. De bepaling van het zogenaamde eensluidende verzoek tot het belasten van beide ouders met het ouderlijke gezag moet aldus worden uitgelegd dat aan toewijzing van een verzoek om na echtscheiding gezamenlijk belast te blijven met de uitoefening van het gezag niet in de weg staat dat het verzoek slechts door één der ouders is gedaan. De Hoge Raad heeft de beschikking met betrekking tot het toekennen van het ouderlijke gezag aan de moeder vernietigd en de zaak ter verdere behandeling en beslissing naar het GHvJ terug verwezen.

Het GEA alhier volgt thans de lijn van de Hoge Raad. Mocht een ouder verzoeken om het gezamenlijk ouderlijke gezag na de echtscheiding in stand te houden, dan meent het GEA om, gelet op voornoemde uitspraak van de Hoge Raad en in het belang van het kind, in te gaan op dit verzoek. De praktijk wijst uit dat, indien er daartoe gronden bestaan, het GEA,

gelet op voornoemde uitspraak van de Hoge Raad, nadien kan beslissen tot toekenning van het ouderlijke gezag aan beide ouders ondanks dat het verzoek, zoals onze huidige wetgeving voorschrijft, niet eensluidend is gedaan.

Lisanne Asjes en Quincy Carrega zijn als advocaat verbonden aan het advocatenkantoor Asjes | Carrega, Tel: 462 3089.